

CUPRINS

Abrevieri	5
-----------------	---

CAPITOLUL I

NOȚIUNEA ȘI SISTEMUL PROCESULUI PENAL ȘI ALE

DREPTULUI PROCESUAL PENAL	11
---------------------------------	----

<i>Secțiunea I. Procesul penal ca mijloc de realizare a justiției penale</i>	11
--	----

§ 1. Definiția procesului penal	11
---------------------------------------	----

§ 2. Analiza definiției procesului penal	14
--	----

§ 3. Fazele procesului penal român	18
--	----

3.1. Noțiunea de „fază a procesului penal”	18
--	----

3.2. Organele judiciare care își desfășoară activitatea în fiecare fază a procesului penal și limitele fazelor procesului penal	21
---	----

3.3. Forme atipice ale procesului penal	23
---	----

<i>Secțiunea a II-a. Dreptul procesual penal. Legăturile dreptului procesual penal cu alte ramuri ale dreptului</i>	24
---	----

§ 1. Noțiunea, obiectul și sarcinile dreptului procesual penal	24
--	----

1.1. Noțiunea de „drept procesual penal”	24
--	----

1.2. Obiectul dreptului procesual penal	25
---	----

1.3. Sarcinile dreptului procesual penal	25
--	----

§ 2. Legăturile dreptului procesual penal cu alte ramuri de drept	26
---	----

<i>Secțiunea a III-a. Faptele și raporturile juridice procesual penale</i>	28
--	----

§ 1. Noțiunea și clasificarea faptelor juridice procesual penale	28
--	----

1.1. Noțiunea de „fapt juridic procesual penal”	28
---	----

1.2. Clasificarea faptelor juridice procesual penale	29
--	----

§ 2. Noțiunea, elementele și trăsăturile raporturilor juridice procesual penale	30
---	----

2.1. Noțiunea de „raport juridic procesual penal”	30
---	----

2.2. Structura raporturilor juridice procesual penale	30
---	----

2.3. Trăsăturile raporturilor juridice procesual penale	31
---	----

<i>Secțiunea a IV-a. Știința dreptului procesual penal. Sarcinile științei dreptului procesual penal. Legăturile științei dreptului procesual penal cu științe auxiliare ale dreptului</i>	32
--	----

§ 1. Noțiunea, obiectul și metodele științei dreptului procesual penal	32
--	----

1.1. Noțiunea și obiectul științei dreptului procesual penal	32
--	----

1.2. Metodele științei dreptului procesual penal	33
--	----

§ 2. Părțile științei dreptului procesual penal	33
---	----

§ 3. Sarcinile științei dreptului procesual penal	34
---	----

§ 4. Legăturile științei dreptului procesual penal cu științe auxiliare ale dreptului	35
4.1. Considerații preliminare	35
4.2. Legătura cu criminalistica	35
4.3. Legătura cu medicina legală	36
4.4. Psihiatria judiciară	36
4.5. Psihologia judiciară	37
<i>Secțiunea a V-a. Izvoarele juridice ale dreptului procesual penal român</i>	37
§ 1. Considerații preliminare	37
§ 2. Izvoarele juridice ale dreptului procesual penal	37
2.1. Constituția	37
2.2. Codul de procedură penală	38
2.3. Codul penal	39
2.4. Codul de procedură civilă și Codul civil	39
2.5. Legile de organizare judiciară	40
2.6. Decretele cu putere de lege care conțin dispoziții procesuale	41
2.7. Tratatetele și convențiile internaționale	41
<i>Secțiunea a VI-a. Interpretarea normelor juridice procesual penale</i>	43
§ 1. Considerații preliminare	43
§ 2. Felul interpretării	43
2.1. Interpretarea legală, judiciară și doctrinară	43
2.2. Interpretarea gramaticală, sistematică și logică	44
2.3. Interpretarea declarativă, restrictivă și extensivă	46
<i>Secțiunea a VII-a. Aplicarea legii procesual penale române în spațiu și timp</i>	48
§ 1. Considerații preliminare	48
§ 2. Aplicarea legii procesual penale române în spațiu	49
2.1. Considerații generale	49
2.2. Principiul teritorialității legii procesual penale române	49
2.3. Excepții de la principiul teritorialității legii procesual penale române	50
§ 3. Aplicarea legii procesual penale române în timp	52
3.1. Considerații generale	52
3.2. Principiul activității legii procesual penale române	53
3.3. Situațiile tranzitorii și dispozițiile tranzitorii	54

CAPITOLUL AL II-LEA

PRINCIPIILE APLICĂRII LEGII PROCESUALE PENALE

ROMÂNE

57

Secțiunea I. Noțiunea și sistemul principiilor fundamentale ale aplicării legii procesuale penale române

57

§ 1. Noțiunea de „principiu fundamental al aplicării legii procesuale penale”

57

§ 2. Sistemul principiilor fundamentale ale aplicării legii procesuale penale	60
<i>Secțiunea a II-a. Conținutul principiilor fundamentale ale aplicării legii procesuale penale române</i>	<i>62</i>
§ 1. Legalitatea procesului penal	62
§ 2. Separația funcțiilor judiciare	64
§ 3. Presumția de nevinovăție	67
§ 4. Principiul aflării adevărului	72
§ 5. <i>Ne bis in idem</i>	75
§ 6. Obligatorietatea punerii în mișcare și a exercitării acțiunii penale	77
§ 7. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal	87
7.1. Considerații introductive	87
7.2. Caracterul echitabil al procesului penal	87
7.3. Termenul rezonabil de desfășurare a procesului penal	90
§ 8. Dreptul la libertate și siguranță	94
§ 9. Dreptul la apărare	100
§ 10. Respectarea demnității umane	108
§ 11. Respectarea vieții private	113
§ 12. Limba în care se desfășoară procesul penal și dreptul la interpret	116
§ 13. Egalitatea persoanelor în procesul penal	121
§ 14. Interdependența principiilor fundamentale ale procesului penal	123

CAPITOLUL AL III-LEA

PARTICIPANȚII ÎN PROCESUL PENAL

<i>Secțiunea I. Considerații generale privind participanții în procesul penal</i>	<i>125</i>
<i>Secțiunea a II-a. Organele judiciare</i>	<i>127</i>
§ 1. Considerații introductive	127
§ 2. Corpul magistraților	130
§ 3. Instanțele judecătorești	131
3.1. Considerații preliminare	131
3.2. Organizarea instanțelor judecătorești	132
3.3. Compunerea completelor de judecată	136
3.3.1. Sublinieri de ordin terminologic	136
3.3.2. Dispoziții generale privind alcătuirea și modul de lucru al completelor de judecată	138
3.3.3. Numărul judecătorilor din completele de judecată	140
3.3.3.1. Considerații preliminare	140
3.3.3.2. Numărul judecătorilor din completele de judecată constituite la instanțele civile	141
3.3.3.3. Numărul judecătorilor din completele de judecată constituite la instanțele militare	143

3.3.3.4. Numărul judecătorilor din completele de judecată constituite în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție	144
3.3.4. Consecințe ale nerespectării dispozițiilor legale privind alcătuirea completelor de judecată	146
§ 4. Ministerul Public	147
4.1. Considerații preliminare.....	147
4.2. Principiile în conformitate cu care își desfășoară activitatea Ministerul Public	148
4.3. Organizarea Ministerului Public.....	151
4.4. Atribuțiile Ministerului Public.....	154
§ 5. Organele de cercetare penală.....	157
5.1. Considerații preliminare.....	157
5.2. Organizarea și funcționarea organelor de cercetare penală	157
5.2.1. Organele de cercetare ale poliției judiciare	157
5.2.2. Organele de cercetare penală speciale	161
5.3. Atribuțiile organelor de cercetare penală în cadrul procesului penal.....	162
<i>Secțiunea a III-a. Subiecții procesuali principali</i>	163
§ 1. Considerații introductive.....	163
§ 2. Suspectul	164
2.1. Noțiune	164
2.2. Drepturile și obligațiile suspectului	174
§ 3. Persoana vătămată	175
3.1. Noțiune	175
3.2. Constituirea persoanei vătămate în procesul penal.....	177
3.3. Drepturile și obligațiile persoanei vătămate în procesul penal	179
<i>Secțiunea a IV-a. Părțile în procesul penal</i>	181
§ 1. Considerații preliminare	181
§ 2. Inculpatul.....	183
2.1. Noțiune	183
2.2. Drepturile și obligațiile inculpatului în procesul penal.....	184
§ 3. Partea civilă.....	186
3.1. Noțiune	186
3.2. Constituirea părții civile în procesul penal.....	188
3.2.1. Avantajele constituirii părții civile în procesul penal	188
3.2.2. Cine poate avea calitatea de parte civilă în cadrul procesului penal	189
3.2.3. Momentul până la care se poate constitui partea civilă.....	194
3.2.4. Modalitatea de constituire a părții civile.....	196
3.2.5. Drepturile și obligațiile părții civile	196

§ 4. Partea responsabilă civilmente	198
4.1. Noțiune	198
4.2. Răspunderea pentru fapta altuia în temeiul dispozițiilor Codului civil.....	201
4.2.1. Răspunderea persoanei care în temeiul legii, al unui contract ori al unei hotărâri judecătorești este obligată să supravegheze un minor sau o persoană pusă sub interdicție.....	201
4.2.2. Răspunderea comitenților pentru prepușii lor.....	205
4.3. Răspunderea pentru fapta altuia în temeiul dispozițiilor Legii nr. 22/1969	208
4.4. Răspunderea pentru fapta altuia în temeiul dispozițiilor Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.....	213
4.5. Momentul până la care se poate constitui partea responsabilă civilmente în procesul penal.....	214
4.6. Drepturile și obligațiile părții responsabile civilmente.....	217
<i>Secțiunea a V-a. Succesorii, reprezentanții și substituiții procesuali</i>	218
§ 1. Succesorii.....	219
§ 2. Reprezentanții	221
§ 3. Substituiții procesuali	228
<i>Secțiunea a VI-a. Avocatul</i>	228
§ 1. Considerații introductive.....	228
§ 2. Calitatea de avocat.....	229
§ 3. Modalitatea prin care avocatul participă la desfășurarea procesului penal	236
3.1. Considerații preliminare.....	236
3.2. Asistența juridică	237
3.2.1. Noțiune	237
3.2.2. Asistența juridică facultativă	238
3.2.3. Asistența juridică obligatorie	240
3.3. Reprezentarea.....	248
3.4. Consultarea dosarului penal.....	250
§ 4. Drepturile și obligațiile avocatului în cadrul procesului penal.....	254
4.1. Drepturile și obligațiile avocatului suspectului sau inculpatului	254
4.2. Drepturile și obligațiile apărătorului persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente	257
 CAPITOLUL AL IV-LEA	
ACȚIUNILE ÎN PROCESUL PENAL	259
<i>Secțiunea I. Acțiunea în justiție</i>	259
§ 1. Noțiunea de „acțiune în justiție”	259
§ 2. Dreptul lezat și acțiunea în justiție	260

§ 3. Dreptul la acțiune și cererea în justiție	260
§ 4. Factorii acțiunii în justiție	261
<i>Secțiunea a II-a. Acțiunea penală</i>	261
§ 1. Noțiunea de „acțiune penală”	261
§ 2. Obiectul și subiecții acțiunii penale	262
2.1. Obiectul acțiunii penale	263
2.2. Subiecții acțiunii penale	263
§ 3. Trăsăturile acțiunii penale	264
§ 4. Momentele desfășurării acțiunii penale	266
4.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale	266
4.1.1. Momentul în care poate fi pusă în mișcare acțiunea penală	266
4.1.2. Procedura de punere în mișcare a acțiunii penale	270
4.2. Exercițarea acțiunii penale	272
4.3. Stingerea acțiunii penale	274
4.3.1. Considerații preliminare	274
4.3.2. Cazurile care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale (care sting acțiunea penală)	277
4.3.2.1. Considerații generale	277
4.3.2.2. Analiza cazurilor în care acțiunea penală se stinge ca urmare a lipsei de temeii	278
4.3.2.3. Analiza cazurilor în care acțiunea penală se stinge ca urmare a lipsei de obiect	284
4.4. Continuarea procesului penal	301
<i>Secțiunea a III-a. Acțiunea civilă</i>	302
§ 1. Noțiunea de „acțiune civilă în procesul penal”	302
§ 2. Condițiile exercitării acțiunii civile în procesul penal	303
2.1. Infrațiunea trebuie să fi cauzat un prejudiciu material sau moral	303
2.2. Între infrațiunea săvârșită și prejudiciul cerut a fi acoperit să existe legătură de cauzalitate	307
2.3. Prejudiciul să fie cert	309
2.4. Prejudiciul să nu fi fost reparat	310
2.5. Să existe manifestarea de voință din partea persoanei juridice sau a persoanei fizice cu capacitate deplină de exercițiu de a fi despăgubită	312
§ 3. Elementele acțiunii civile	312
3.1. Obiectul acțiunii civile	312
3.1.1. Considerații preliminare	312
3.1.2. Repararea în natură a pagubei cauzate prin infrațiune	314
3.1.3. Repararea prejudiciului prin plata unei despăgubiri bănești	316

3.1.4. Problema reparării prejudiciilor nepatrimoniale (morale)	318
3.1.5. Tranzacția, medierea și recunoașterea pretențiilor civile	323
3.2. Subiecții acțiunii civile	323
§ 4. Exercitarea acțiunii civile	327
4.1. Dreptul de opțiune în exercitarea acțiunii civile	327
4.2. Exercitarea acțiunii civile din oficiu	330
4.3. Exercitarea acțiunii civile la instanța civilă	333
4.4. Raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă	334
4.4.1. Aspecte preliminare	334
4.4.2. Acțiunea penală s-a rezolvat separat și înaintea acțiunii civile	335
4.4.3. Acțiunea civilă s-a rezolvat separat și înaintea acțiunii penale	335
4.4.4. Acțiunile penală și civilă sunt exercitate concomitent în fața aceleiași instanțe	336
4.4.5. Acțiunile penală și civilă sunt exercitate concomitent în fața unor instanțe diferite	337
§ 5. Rezolvarea acțiunii civile în cadrul procesului penal	338
5.1. Considerații preliminare	338
5.2. Soluționarea acțiunii civile prin admiterea acesteia	339
5.3. Soluționarea acțiunii civile prin respingerea acesteia	340
5.4. Instanța nu soluționează acțiunea civilă	342

CAPITOLUL AL V-LEA

COMPETENȚA ÎN MATERIE PENALĂ	344
<i>Secțiunea I. Noțiunea de „competență” și formele competenței</i>	<i>344</i>
§ 1. Noțiunea de „competență”	344
§ 2. Formele competenței	345
2.1. Considerații preliminare	345
2.2. Formele fundamentale ale competenței	346
2.2.1. Competența funcțională (<i>ratione officii</i>)	346
2.2.2. Competența materială (<i>ratione materiae</i>)	346
2.2.3. Competența teritorială (<i>ratione loci</i>)	348
2.3. Formele subsidiare ale competenței	355
2.3.1. Competența personală (<i>ratione personae</i>)	355
2.3.2. Competența specială	358
2.3.3. Competența excepțională	359
<i>Secțiunea a II-a. Competența funcțională, materială și personală a instanțelor judecătorești</i>	<i>360</i>
§ 1. Considerații preliminare	360
§ 2. Competența instanțelor civile	361

2.1. Competența judecătoriilor	361
2.2. Competența tribunalului	361
2.3. Competența tribunalelor specializate	363
2.4. Competența curții de apel	364
§ 3. Competența instanțelor militare.....	367
3.1. Considerații preliminare.....	367
3.2. Competența tribunalului militar.....	368
3.3. Competența curții militare de apel.....	369
§ 4. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție	370
<i>Secțiunea a III-a. Probleme legate de competența în materie penală.....</i>	<i>372</i>
§ 1. Prorogarea de competență	372
1.1. Considerații preliminare.....	372
1.2. Concursul de infracțiuni, participația penală, unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe și orice alte legături între infracțiuni	373
1.2.1. Aspecte introductive.....	373
1.2.2. Reunirea obligatorie a cauzelor.....	374
1.2.3. Reunirea facultativă a cauzelor.....	376
1.2.4. Procedura reunirii cauzelor.....	378
1.2.5. Disjungerea.....	379
1.3. Chestiunile prealabile	380
1.4. Prorogarea de competență în cazul schimbării încadrării juridice sau al schimbării calificării faptei	381
§ 2. Declinarea de competență, conflictele de competență și excepțiile de necompetență	383
2.1. Declinarea de competență	383
2.2. Conflictele de competență.....	385
2.3. Excepțiile de necompetență	387
§ 3. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea	388
3.1. Considerații preliminare.....	388
3.2. Incompatibilitatea subiecților oficiali din cadrul organelor judiciare	389
3.2.1. Aspecte introductive.....	389
3.2.2. Incompatibilitatea judecătorilor	390
3.2.2.1. Judecătorul este incompatibil dacă a fost reprezentant sau avocat al unei părți ori al unui subiect procesual principal, chiar și în altă cauză	390
3.2.2.2. Judecătorul este incompatibil dacă este rudă sau afin, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 C. pen. cu una dintre părți, cu un subiect	

procesual principal, cu avocatul ori cu reprezentantul acestora	390
3.2.2.3. Judecătorul este incompatibil dacă a fost expert sau martor în cauză	391
3.2.2.4. Judecătorul este incompatibil dacă este tutore sau curator al unei părți sau al unui subiect procesual principal	391
3.2.2.5. Judecătorul este incompatibil dacă a efectuat, în cauză, acte de urmărire penală sau a participat, în calitate de procuror, la orice procedură desfășurată în fața unui judecător sau a unei instanțe de judecată	391
3.2.2.6. Judecătorul este incompatibil dacă există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea acestuia este afectată	392
3.2.2.7. Nu pot face parte din același complet de judecată judecătorii care sunt soți, rude sau afini între ei, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 C. pen.	394
3.2.2.8. Judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale de atac sau la rejudecarea cauzei după desființarea ori casarea hotărârii	394
3.2.2.9. Judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac	395
3.2.2.10. Judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de urmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac	399
3.2.2.11. Judecătorul care s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea contestației	400
3.2.3. Incompatibilitatea procurorului	401
3.2.4. Incompatibilitatea organului de cercetare penală	403
3.2.5. Incompatibilitatea magistratului-asistent și a grefierului	403
3.3. Abținerea	404
3.4. Recuzarea	404

3.5. Procedura de soluționare a cererii de abținere sau recuzare a judecătorului, magistratului-asistent sau grefierului	406
3.6. Procedura de soluționare a cererii de abținere sau recuzare a organului de cercetare penală și a procurorului	409
3.7. Sancționarea incompatibilității	411
§ 4. Strămutarea cauzelor penale	412
4.1. Noțiunea și temeiul strămutării	412
4.2. Procedura strămutării	413
§ 5. Desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei (art. 76)	419

CAPITOLUL AL VI-LEA

PROBELE, MIJLOACELE DE PROBĂ ȘI PROCEDEELE

PROBATORII ÎN PROCESUL PENAL

Secțiunea I. Probele

§ 1. Noțiunea, importanța și clasificarea probelor în procesul penal	421
1.1. Noțiunea de „probă” în procesul penal	421
1.2. Importanța probelor în procesul penal	421
1.3. Clasificarea probelor	423
§ 2. Obiectul probațiunii	425
2.1. Noțiunea de „obiect al probațiunii”	425
2.2. Faptele și împrejurările care trebuie dovedite	426
2.3. Faptele și împrejurările care nu trebuie dovedite (dispensa de probă)	427
2.3.1. Prezumțiile legale absolute (<i>iuris et de iure</i>)	427
2.3.2. Faptele evidente și faptele notorii	428
2.3.3. Faptele necontestate	428
2.4. Alte fapte și împrejurări care pot forma obiectul probațiunii	429
2.4.1. Faptele similare	429
2.4.2. Faptele auxiliare	430
2.4.3. Faptele negative determinate	430
2.5. Faptele și împrejurările care nu pot forma obiectul probațiunii	430
2.5.1. Limitări legale ale obiectului probațiunii	430
2.5.2. Limitări ale obiectului probațiunii derivate din concepția noastră despre lume și societate	431
2.5.3. Faptele negative nedeterminate	431
§ 3. Cerințele probelor	431
3.1. Noțiuni introductive	431
3.2. Admisibilitatea probei	432

3.3. Pertinența probei	433
3.4. Concludența probei	433
3.5. Administrarea probei trebuie să fie posibilă	434
3.6. Utilitatea probei	434
§ 4. Administrarea probelor	435
§ 5. Excluderea probelor	440
§ 6. Aprecierea probelor	444
<i>Secțiunea a II-a. Mijloacele de probă și procedeele probatorii</i>	448
§ 1. Noțiunea și importanța mijloacelor de probă și a procedeele probatorii în procesul penal	448
§ 2. Declarațiile părților și ale subiecților procesuali principali	450
2.1. Declarațiile suspectului sau ale inculpatului	450
2.1.1. Noțiunea și importanța declarațiilor suspectului sau inculpatului	450
2.1.2. Procedura de obținere a declarațiilor suspectului sau inculpatului	453
2.1.3. Valoarea probatorie a declarațiilor suspectului sau inculpatului	460
2.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente	462
2.2.1. Noțiunea și importanța declarațiilor persoanei vătămate, alor părții civile și alor părții responsabile civilmente	462
2.2.2. Procedura de obținere a declarațiilor persoanei vătămate, alor părții civile și alor părții responsabile civilmente	462
2.2.3. Cazuri speciale de obținere a declarațiilor persoanei vătămate, părții civile și alor părții responsabile civilmente	465
2.2.4. Valoarea probatorie a declarațiilor persoanei vătămate, părții civile și alor părții responsabile civilmente	466
2.3. Declarațiile martorilor	466
2.3.1. Noțiunea și importanța declarațiilor martorilor în procesul penal	466
2.3.2. Persoanele care nu pot fi ascultate ca martor	467
2.3.3. Persoane care au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor	474
2.3.4. Obligațiile și drepturile martorilor	475
2.3.5. Procedura de obținere a declarațiilor martorilor	477
2.3.6. Dispoziții speciale privind martorii	480
2.3.6.1. Dispoziții speciale privind audierea martorului sub 14 ani	480

2.3.6.2. Protecția martorilor amenințați	481
2.3.6.3. Protecția martorilor vulnerabili	485
2.3.7. Valoarea probatorie a declarațiilor martorilor	486
2.4. Procedee speciale de obținere a declarațiilor părților și alor subiecților procesuali principali	487
2.4.1. Confruntarea	487
2.4.2. Audierea prin interpret	488
§ 3. Identificarea persoanelor și a obiectelor	489
3.1. Noțiuni introductive	489
3.2. Identificarea persoanelor	490
3.3. Identificarea obiectelor	491
3.4. Pluralitate de identificări	492
§ 4. Metode speciale de supraveghere sau cercetare	492
4.1. Noțiuni introductive	492
4.2. Supravegherea tehnică	495
4.2.1. Aspecte conceptuale	495
4.2.2. Procedura de dispunere a supravegherii tehnice	496
4.3. Reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale	506
4.4. Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor	508
4.5. Participarea autorizată la anumite activități	513
4.6. Livrarea supravegheată	516
4.7. Obținerea unor date de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau de la furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului	519
§ 5. Conservarea datelor informatice	522
§ 6. Înscrierile și mijloacele materiale de probă	524
6.1. Înscrierile ca mijloace de probă	524
6.1.1. Noțiune și importanță	524
6.1.2. Valoarea probatorie a înscrisurilor ca mijloace de probă	528
6.2. Mijloacele materiale de probă	529
6.2.1. Noțiune și importanță	529
6.2.2. Valoarea probatorie a mijloacelor materiale de probă	530
§ 7. Procedee probatorii de descoperire și de ridicare a înscrierilor și mijloacelor materiale de probă	531
7.1. Noțiuni introductive	531
7.2. Percheziția domiciliară	531
7.2.1. Aspecte preliminare	531
7.2.2. Procedura de dispunere a percheziției domiciliare	533
7.2.3. Procedura efectuării percheziției domiciliare	537
7.3. Alte forme de percheziție	543

7.3.1. Percheziția corporală și percheziția asupra unui vehicul.....	543
7.3.2. Percheziția informatică	545
7.4. Ridicarea de obiecte și înscrisuri.....	549
7.5. Cercetarea la fața locului.....	551
7.5.1. Noțiune și importanță	551
7.5.2. Procedura cercetării la fața locului	552
7.6. Reconstituirea	553
7.6.1. Noțiune și importanță	553
7.6.2. Procedura reconstituirii.....	554
§ 8. Expertiza și constatarea.....	555
8.1. Noțiuni introductive	555
8.2. Constatarea	556
8.3. Expertizele	561
8.3.1. Noțiuni și importanță	561
8.3.2. Felurile expertizei	562
8.3.3. Expertul	566
8.3.4. Procedura expertizei	570
8.3.4.1. Aspecte comune	570
8.3.4.2. Expertiza medico-legală psihiatrică.....	576
8.3.4.3. Expertiza toxicologică.....	580
8.3.4.4. Expertiza genetică judiciară	581
8.4. Alte lucrări medico-legale	582
8.4.1. Aspecte preliminare	582
8.4.2. Autopsia medico-legală	583
8.4.3. Exhumarea	585
8.4.4. Examinarea medico-legală a persoanei.....	585
8.4.5. Examinarea fizică.....	586
§ 9. Fotografiera și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau alor altor persoane	588
§ 10. Alte instituții legate de administrarea probelor în procesul penal	589
10.1. Noțiuni introductive.....	589
10.2. Comisia rogatorie	589
10.2.1. Noțiune și importanță	589
10.2.2. Condițiile în care poate fi dispusă o comisie rogatorie și actele ce pot face obiectul acesteia	590
10.2.3. Procedura de efectuare a comisiei rogatorii	590
10.3. Delegarea.....	591
CAPITOLUL AL VII-LEA	
MĂSURILE PROCESUALE	592
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind măsurile procesuale.....</i>	<i>592</i>

§ 1. Noțiunea și importanța măsurilor procesuale.....	592
§ 2. Clasificarea măsurilor procesuale	594
<i>Secțiunea a II-a. Măsurile preventive</i>	595
§ 1. Considerații preliminare	595
§ 2. Luarea, încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive	597
2.1. Luarea măsurilor preventive.....	597
2.1.1. Condițiile în care se pot lua măsurile preventive	597
2.1.2. Organele judiciare care pot lua măsurile de prevenție și actele prin care pot fi luate aceste măsuri.....	599
2.1.3. Aspecte de drept comparat	600
2.2. Încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive	602
2.2.1. Încetarea de drept a măsurilor preventive	602
2.2.2. Revocarea măsurilor preventive	605
2.2.3. Înlocuirea măsurilor preventive	609
§ 3. Căile de atac împotriva actelor prin care se dispune luarea, încetarea de drept, revocarea și înlocuirea măsurilor preventive	611
3.1. Noțiuni introductive.....	611
3.2. Plângerea împotriva ordonanței organului de cercetare penală sau a procurorului prin care s-a luat măsura reținerii, măsura controlului judiciar sau măsura controlului judiciar pe cauțiune	611
3.3. Contestația împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale.....	613
3.4. Contestația împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în procedura camerei preliminare	616
3.5. Contestația împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul judecății.....	617
§ 4. Măsurile preventive privite în special.....	619
4.1. Reținerea	619
4.2. Controlul judiciar.....	624
4.2.1. Noțiune. Condiții specifice de luare a măsurii.....	624
4.2.2. Procedura luării și executării măsurii controlului judiciar	625
4.2.3. Înlocuirea sau modificarea măsurii controlului judiciar	628
4.2.4. Durata măsurii controlului judiciar	629
4.3. Controlul judiciar pe cauțiune	632
4.3.1. Noțiune. Condiții specifice de luare a măsurii.....	632

4.3.2. Procedura luării și executării măsurii controlului judiciar pe cauțiune	633
4.3.3. Durata măsurii controlului judiciar pe cauțiune	635
4.4. Arestul la domiciliu	636
4.4.1. Noțiuni. Condiții specifice de luare a măsurii.....	636
4.4.2. Procedura luării și executării măsurii arestului la domiciliu	637
4.4.3. Durata măsurii arestului la domiciliu	640
4.5. Arestarea preventivă	641
4.5.1. Noțiuni. Condiții specifice de luare a măsurii.....	641
4.5.2. Arestarea preventivă a inculpatului în cursul urmăririi penale	645
4.5.3. Prelungirea arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale	651
4.5.4. Arestarea preventivă a inculpatului în procedura camerei preliminare	655
4.5.5. Arestarea preventivă a inculpatului în cursul judecății	656
4.5.6. Aspecte conexe arestării preventive a inculpatului	657
4.5.6.1. Luarea măsurilor de ocrotire	657
4.5.6.2. Tratatamentul medical sub pază permanentă	658
§ 5. Măsurile preventive aplicabile minorilor	658
<i>Secțiunea a III-a. Măsurile de siguranță cu caracter medical.....</i>	660
§ 1. Considerații preliminare	660
§ 2. Obligarea provizorie la tratament medical	661
§ 3. Internarea medicală provizorie	664
<i>Secțiunea a IV-a. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii</i>	668
§ 1. Măsurile asigurătorii	668
1.1. Noțiuni introductive	668
1.2. Bunurile asupra cărora se pot lua măsuri asigurătorii.....	669
1.3. Bunurile asupra cărora nu se pot lua măsuri asigurătorii	671
1.4. Procedura de luare a măsurilor asigurătorii în general	671
1.5. Contestarea măsurii asigurătorii	672
1.6. Organele care duc la îndeplinire măsurile asigurătorii	674
1.7. Procedurile de luare a măsurilor asigurătorii, privite în special	674
1.7.1. Sechestrul penal propriu-zis	674
1.7.2. Poprirea	678
1.7.3. Notarea ipotecară.....	679
§ 2. Restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare	680
2.1. Restituirea lucrurilor	680
2.2. Restabilirea situației anterioare	681

CAPITOLUL AL VIII-LEA**ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE 683***Secțiunea I. Actele procesuale și actele procedurale 683*

§ 1. Noțiunile de „act procesual” și de „act procedural” 683

§ 2. Acte procedurale comune 685

2.1. Procedura citării 685

2.1.1. Noțiune și importanță 685

2.1.2. Modul de citare și conținutul citației 687

2.1.3. Locul de citare 689

2.1.4. Înmânarea citației 693

2.2. Comunicarea altor acte procedurale 697

2.3. Mandatul de aducere 700

2.4. Accesul la bazele electronice de date 703

§ 3. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor
materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite 703

3.1. Modificarea actelor procedurale 703

3.2. Îndreptarea erorilor materiale 704

3.3. Înlăturarea unor omisiuni vădite 705

*Secțiunea a II-a. Instituții legate de actele procesuale și
procedurale 706*

§ 1. Considerații preliminare 706

§ 2. Termenele în procesul penal 707

2.1. Noțiune 707

2.2. Clasificarea termenelor 708

2.3. Modul de calcul al termenelor 712

2.3.1. Calculul termenelor substanțiale 712

2.3.2. Calculul termenelor procedurale 713

2.4. Acte considerate ca făcute în termen 714

§ 3. Sancțiunile procedurale penale 715

3.1. Noțiunea de „sancțiune procedurală penală” 715

3.2. Inexistența 716

3.3. Decăderea 716

3.4. Inadmisibilitatea 718

3.5. Excluderea probelor 719

3.6. Nulitățile 719

3.6.1. Noțiune 719

3.6.2. Clasificarea nulităților 720

3.6.3. Nulitățile absolute 721

3.6.3.1. Trăsături specifice 721

3.6.3.2. Încălcarea dispozițiilor privind compunerea
completului de judecată 722

Cuprins

ABREVIERI.....	5
CAPITOLUL I	
URMĂRIREA PENALĂ.....	15
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind urmărirea penală.....</i>	<i>15</i>
§ 1. Urmărirea penală – fază distinctă a procesului penal.....	15
§ 2. Obiectul urmăririi penale.....	16
§ 3. Limitele urmăririi penale.....	19
§ 4. Trăsăturile caracteristice ale urmăririi penale.....	20
4.1. Noțiuni introductive.....	20
4.2. Subordonarea ierarhică în efectuarea actelor de urmărire penală	21
4.3. Lipsa de publicitate a urmăririi penale.....	23
4.4. Caracterul necontradictoriu al urmăririi penale	27
4.5. Caracterul preponderent al formei scrise	27
§ 5. Dispoziții generale privind urmărirea penală	28
<i>Secțiunea a II-a. Competența organelor de urmărire penală</i>	<i>31</i>
§ 1. Considerații preliminare	31
§ 2. Competența procurorului	32
2.1. Noțiuni introductive.....	32
2.2. Supravegherea urmăririi penale	33
2.2.1. Aspecte preliminare	33
2.2.2. Obiectul supravegherii urmăririi penale	35
2.2.3. Trimiterea cauzei la organul competent.....	36
2.2.4. Trecerea cauzei de la un organ de cercetare penală la altul.....	36
2.2.5. Participarea directă a procurorului la efectuarea urmăririi penale	37
2.2.6. Verificarea dosarului de cercetare de către procuror.....	38
2.2.7. Autorizarea, confirmarea, încuviințarea și infirmarea actelor și măsurilor procesuale de către procuror.....	38
2.3. Efectuarea urmăririi penale	40
§ 3. Competența organelor de cercetare penală ale poliției judiciare.....	44
§ 4. Competența organelor de cercetare penală speciale.....	46
§ 5. Alte dispoziții privind competența organelor de urmărire penală	47

5.1. Verificarea competenței	47
5.2. Extinderea competenței teritoriale.....	47
5.3. Cazurile urgente	48
§ 6. Acte încheiate de către unele organe din afara structurilor judiciare.....	48
6.1. Noțiuni introductive.....	48
6.2. Acte încheiate de organele de constatare.....	49
6.3. Acte încheiate de comandanții de nave și aeronave	52
<i>Secțiunea a III-a. Sesizarea organelor de urmărire penală</i>	53
§ 1. Considerații preliminare	53
§ 2. Modurile generale de sesizare a organelor de urmărire penală	55
2.1. Plângerea	55
2.2. Denunțul	57
2.3. Sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane	58
2.4. Sesizarea din oficiu	59
§ 3. Modurile speciale de sesizare a organelor de urmărire penală	62
3.1. Plângerea prealabilă	62
3.1.1. Noțiunea de „plângere prealabilă”	62
3.1.2. Organele la care poate fi introdusă plângerea prealabilă	64
3.1.3. Titularii plângerii prealabile	65
3.1.4. Conținutul plângerii prealabile	69
3.1.5. Termenul de introducere a plângerii prealabile	70
3.1.6. Aspecte speciale privind procedura plângerii prealabile	71
3.1.6.1. Procedura în cazul infracțiunilor flagrante	71
3.1.6.2. Aspecte legate de procedura plângerii prealabile în cazul schimbării încadrării juridice a faptei.....	72
3.2. Alte moduri speciale de sesizare	72
<i>Secțiunea a IV-a. Desfășurarea urmăririi penale</i>	73
§ 1. Începerea urmăririi penale	73
§ 2. Efectuarea actelor de urmărire penală	78
2.1. Noțiuni introductive.....	78
2.2. Punerea în mișcare a acțiunii penale	79
2.3. Extinderea urmăririi penale și schimbarea încadrării juridice.....	81
2.4. Procedura audierii anticipate.....	82
§ 3. Suspendarea urmăririi penale.....	84
§ 4. Terminarea urmăririi penale.....	87

§ 5. Rezolvarea cauzelor penale	89
5.1. Noțiuni introductive.....	89
5.2. Clasarea	90
5.3. Renunțarea la urmărirea penală	94
5.4. Continuarea urmăririi penale	98
5.5. Trimiterea în judecată.....	99
Secțiunea a V-a. Reluarea urmăririi penale	104
§ 1. Considerații preliminare	104
§ 2. Reluarea urmăririi penale după suspendare	105
§ 3. Reluarea urmăririi penale în caz de restituire.....	106
§ 4. Reluarea urmăririi penale în caz de redeschidere a urmăririi penale	108
Secțiunea a VI-a. Plângerea împotriva măsurilor, actelor și soluțiilor de urmărire penală.....	110
§ 1. Considerații preliminare	110
§ 2. Plângerea împotriva măsurilor luate și actelor efectuate de organele de cercetare penală	111
§ 3. Plângerea împotriva măsurilor luate, actelor efectuate și soluțiilor dispuse de procuror.....	112
3.1. Plângerea împotriva măsurilor și actelor procurorului.....	112
3.2. Plângerea împotriva soluțiilor procurorului de neurmărire sau de netrimite în judecată	113
3.2.1. Aspecte preliminare	113
3.2.2. Obiectul plângerii	114
3.2.3. Titularii plângerii.....	115
3.2.4. Introducerea plângerii la procurorul ierarhic superior	116
3.2.5. Introducerea plângerii la judecătorul de cameră preliminară	117
3.2.6. Procedura de judecare a plângerii de către judecătorul de cameră preliminară	119
3.2.7. Soluționarea plângerii	124
3.2.8. Căi de atac.....	131
 CAPITOLUL AL II-LEA	
DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND FAZA DE JUDECATĂ	133
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind judecata și principiile specifice fazei de judecată</i>	<i>133</i>
§ 1. Judecata – fază importantă a procesului penal	133
§ 2. Gradele de jurisdicție	135
§ 3. Limitele fazei de judecată	138
§ 4. Principiile specifice fazei de judecată	140
4.1. Noțiuni introductive.....	140

4.2. Publicitatea	141
4.3. Nemijlocirea	148
4.4. Contradictorialitatea	149
4.5. Oralitatea	152
<i>Secțiunea a II-a. Reglementări generale privind faza de judecată</i>	155
§ 1. Locul unde se desfășoară judecata	155
§ 2. Participanții la judecată	155
2.1. Considerații preliminare	155
2.2. Instanța de judecată	156
2.2.1. Rolul instanței de judecată	156
2.2.2. Compunerea instanței de judecată	158
2.3. Participarea procurorului la faza de judecată	161
2.4. Citarea persoanei vătămate, a părților și a altor persoane la faza de judecată	165
2.5. Participarea persoanei vătămate, a părților și a altor persoane la faza de judecată	169
§ 3. Asigurarea apărării	171
§ 4. Asigurarea ordinii și solemnității ședinței de judecată	173
§ 5. Constatarea infracțiunilor de audiență	175
§ 6. Suspendarea judecării	177
6.1. Considerații preliminare	177
6.2. Suspendarea judecării în caz de boală gravă a inculpatului	179
6.3. Suspendarea judecării în cazul procedurii de mediere	180
6.4. Suspendarea judecării în cazul cererii de extrădare activă	182
§ 7. Dispoziții generale privind hotărârile judecătorești	183
7.1. Noțiunea de „hotărâre judecătorească”	183
7.2. Deliberarea, pronunțarea și redactarea hotărârii judecătorești	185
7.3. Felurile hotărârilor judecătorești	190

CAPITOLUL AL III-LEA

CAMERA PRELIMINARĂ

<i>Secțiunea I. Camera preliminară – etapă procesuală a fazei de judecată</i>	196
---	-----

<i>Secțiunea a II-a. Procedura în etapa camerei preliminare</i>	203
---	-----

§ 1. Considerații preliminare	203
§ 2. Efectele jurisprudenței Curții Constituționale asupra procedurii camerei preliminare	205
§ 3. Măsurile premergătoare	211
§ 4. Procedura de judecată	214
§ 5. Soluțiile în camera preliminară	216

5.1. Începerea judecății	216
5.2. Restituirea cauzei la parchet	217
5.3. Declinarea de competență. Existența unui conflict de competență	218
§ 6. Calea de atac a contestației	219

CAPITOLUL AL IV-LEA

JUDECATA ÎN PRIMĂ INSTANȚĂ.....221

Secțiunea I. Considerații generale privind judecata în primă instanță.....221

§ 1. Considerații preliminare	221
§ 2. Obiectul judecății în primă instanță	221

Secțiunea a II-a. Stadiile procesuale ale judecății în primă instanță.....224

§ 1. Măsurile premergătoare ședinței de judecată	224
§ 2. Ședința de judecată în primă instanță	226
2.1. Considerații preliminare	226
2.2. Începutul ședinței de judecată	227
2.2.1. Deschiderea ședinței de judecată	227
2.2.2. Strigarea cauzei și apelul celor citați	228
2.2.3. Verificări privitoare la inculpat	228
2.2.4. Măsurile privind martorii, experții și interpreții	228
2.2.5. Citirea actului de sesizare a instanței	229
2.2.6. Aducerea la cunoștință a învinuirii, lămuriri, excepții și cereri	229
2.3. Cercetarea judecătorească	232
2.3.1. Considerații preliminare	232
2.3.2. Procedura obișnuită a cercetării judecătorești	233
2.3.2.1. Ordinea cercetării judecătorești	233
2.3.2.2. Audierea inculpatului	233
2.3.2.3. Audierea coinculpaților	236
2.3.2.4. Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente	236
2.3.2.5. Administrarea de probe noi. Readministrarea probelor administrate în faza de urmărire penală și care au fost contestate.	237
2.3.2.6. Audierea martorului și a expertului	239
2.3.2.7. Schimbarea încadrării juridice	241
2.3.2.8. Terminarea cercetării judecătorești	245
2.3.3. Procedura simplificată a cercetării judecătorești în cazul recunoașterii învinuirii	245
2.4. Dezbaterile	252
§ 3. Deliberarea și rezolvarea cauzei în primă instanță	254

3.1. Deliberarea	254
3.2. Rezolvarea cauzei penale	257
3.2.1. Rezolvarea acțiunii penale	257
3.2.2. Rezolvarea acțiunii civile	262
§ 4. Pronunțarea, redactarea și comunicarea sentinței	263
4.1. Pronunțarea sentinței	263
4.2. Redactarea și semnarea sentinței	264
4.2.1. Aspecte preliminare	264
4.2.2. Partea introductivă	265
4.2.3. Expunerea	265
4.2.4. Dispozitivul	267
4.3. Comunicarea sentinței	271

CAPITOLUL AL V-LEA

JUDECATA ÎN CĂILE ORDINARE DE ATAC	273
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind căile de atac</i>	<i>273</i>
<i>Secțiunea a II-a. Judecata în apel</i>	<i>277</i>
§ 1. Considerații preliminare	277
§ 2. Hotărârile supuse apelului	279
§ 3. Titularii apelului	281
3.1. Noțiuni introductive	281
3.2. Procurorul ca titular al apelului	282
3.3. Inculpatul ca titular al apelului	284
3.4. Partea civilă ca titulară a apelului	286
3.5. Partea responsabilă civilmente ca titulară a apelului	287
3.6. Persoana vătămată ca titulară a apelului	288
3.7. Martorul, expertul, interpretul și avocatul ca titulari ai apelului	289
3.8. Dreptul de a face apel al oricărei persoane fizice ori juridice ale cărei drepturi legitime au fost vătămăte nemijlocit printr-o măsură sau printr-un act al instanței	290
§ 4. Termenul de apel. Repunerea în termen	291
4.1. Termenul de apel	291
4.1.1. Aspecte preliminare	291
4.1.2. Momentul de la care curge termenul de apel (<i>dies a quo</i>)	293
4.1.2.1. Momentul de la care curge termenul de apel pentru procuror, persoana vătămată și părți	293
4.1.2.2. Momentul de la care curge termenul de apel pentru martor, expert, interpret sau avocat	294
4.1.2.3. Momentul de la care curge termenul de apel pentru orice persoană fizică ori juridică ale cărei	

drepturi legitime au fost vătămăte nemijlocit printr-o măsură sau printr-un act al instanței	295
4.1.3. Momentul la care se împlinește termenul de apel (<i>dies ad quem</i>)	295
4.2. Repunerea în termen	296
§ 5. Declararea apelului. Renunțarea la apel. Retragerea apelului.....	298
5.1. Declararea apelului	298
5.2. Renunțarea la apel	301
5.3. Retragerea apelului	301
§ 6. Efectele apelului	303
6.1. Noțiuni introductive	303
6.2. Efectul suspensiv al apelului	304
6.3. Efectul devolutiv al apelului	304
6.3.1. Noțiune.....	304
6.3.2. Limitele efectului devolutiv al apelului.....	304
6.4. Neagravarea situației în propriul apel (efectul neagravant)	308
6.5. Efectul extensiv al apelului	313
§ 7. Judecarea apelului.....	314
7.1. Noțiuni introductive	314
7.2. Măsurile premergătoare ședinței de judecată în apel	314
7.3. Ședința de judecată în apel.....	315
7.3.1. Participanții la judecarea apelului	315
7.3.2. Ședința de judecată în apel	315
7.4. Soluționarea apelului.....	318
7.4.1. Aspecte preliminare	318
7.4.2. Respingerea apelului	319
7.4.3. Admiterea apelului	320
7.4.4. Conținutul deciziei instanței de apel	323
7.4.5. Procedura de rejudecare și limitele rejudecării.....	324
Secțiunea a III-a. Contestația	325
§ 1. Considerații preliminare	325
§ 2. Obiectul contestației	326
2.1. Noțiuni introductive.....	326
2.2. Contestația împotriva încheierilor.....	326
2.3. Contestația împotriva anumitor categorii de sentințe	328
2.4. Alte cazuri în care poate fi exercitată calea de atac a contestației	329
§ 3. Titularii contestației	329
§ 4. Termenul în care poate fi exercitată contestația.....	331
§ 5. Declararea contestației	333
§ 6. Efectele contestației.....	333

§ 7. Procedura de judecată a contestației	335
§ 8. Soluționarea contestației	337

CAPITOLUL AL VI-LEA

CĂILE EXTRAORDINARE DE ATAC339

Secțiunea I. Considerații generale privind căile extraordinare de atac.....339

§ 1. Necesitatea căilor extraordinare de atac	339
§ 2. Paralelă între căile extraordinare de atac și căile ordinare de atac	340

Secțiunea a II-a. Contestația în anulare.....342

§ 1. Considerații preliminare	342
§ 2. Cazurile de contestație în anulare	344
2.1. Noțiuni introductive	344
2.2. Judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate [art. 426 lit. a)]	347
2.2.1. Judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți	348
2.2.2. Judecata în apel a avut loc în condițiile în care partea sau persoana vătămată, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate	350
2.3. Inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal [art. 426 lit. b)]	351
2.4. Hotărârea a fost pronunțată de alt complet decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului [art. 426 lit. c)]	353
2.5. Instanța nu a fost compusă potrivit legii ori a existat un caz de incompatibilitate [art. 426 lit. d)]	354
2.6. Judecata a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii [art. 426 lit. e)]	355
2.7. Judecata a avut loc în lipsa avocatului, când asistența juridică a inculpatului era obligatorie, potrivit legii [art. 426 lit. f)]	356
2.8. Ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile în care legea prevede altfel [art. 426 lit. g)]	357
2.9. Instanța nu a procedat la audierea inculpatului prezent, dacă audierea era legal posibilă [art. 426 lit. h)]	357

2.10. Împotriva unei persoane s-au pronunțat două hotărâri definitive pentru aceeași faptă [art. 426 lit. i)]	358
§ 3. Declararea contestației în anulare	358
3.1. Titularii contestației în anulare	358
3.2. Termenul de introducere a contestației în anulare	360
3.3. Cererea de contestație în anulare	361
§ 4. Procedura de judecare a contestației în anulare	362
4.1. Instanța competentă	362
4.2. Suspendarea executării	362
4.3. Admiterea în principiu	362
4.4. Judecarea contestației în anulare	364
<i>Secțiunea a III-a. Recursul în casație</i>	365
§ 1. Considerații preliminare	365
§ 2. Hotărârile supuse recursului în casație	367
§ 3. Declararea recursului în casație	372
3.1. Titularii recursului în casație	372
3.1.1. Noțiuni introductive	372
3.1.2. Procurorul, titular al recursului în casație	372
3.1.3. Inculpatul, titular al recursului în casație	372
3.1.4. Partea civilă, titulară a recursului în casație	373
3.1.5. Partea responsabilă civilmente, titulară a recursului în casație	373
3.1.6. Persoana vătămată, titulară a recursului în casație	373
3.2. Termenul de introducere a recursului în casație	376
3.3. Forma recursului în casație	377
§ 4. Retragera recursului în casație	381
§ 5. Efectele recursului în casație	382
5.1. Efectul suspensiv al recursului în casație	382
5.2. Efectul devolutiv al recursului în casație	383
5.3. Efectul extensiv al recursului în casație	384
5.4. Efectul neagravării situației în propriul recurs în casație	384
§ 6. Cazurile în care se poate face recurs în casație	385
6.1. Noțiuni introductive	385
6.2. În cursul judecății nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente [art. 438 alin. (1) pct. 1]	387
6.3. Inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală [art. 438 alin. (1) pct. 7]	388
6.4. În mod greșit s-a dispus încetarea procesului penal [art. 438 alin. (1) pct. 8]	389

6.5. Nu s-a constatat grațierea sau în mod greșit s-a constatat că pedeapsa aplicată inculpatului a fost grațiată [art. 438 alin. (1) pct. 11]	390
6.6. S-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege [art. 438 alin. (1) pct. 12]	390
§ 7. Procedura de judecare a recursului în casație	391
7.1. Noțiuni introductive	391
7.2. Instanța competentă	392
7.3. Procedura de comunicare	393
7.4. Activitatea premergătoare desfășurată de magistratul-asistent de la instanța de control judiciar	394
7.5. Admiterea în principiu	395
7.6. Suspendarea executării hotărârii atacate	396
7.7. Judecarea propriu-zisă a recursului în casație	397
7.8. Soluționarea recursului în casație	398
7.8.1. Respingerea recursului în casație	398
7.8.2. Admiterea recursului în casație	398
7.9. Decizia instanței de recurs în casație	401
§ 8. Procedura de rejudecare după casarea hotărârii atacate	401
<i>Secțiunea a IV-a. Revizuirea</i>	402
§ 1. Considerații preliminare	402
§ 2. Hotărârile supuse revizuirii	404
2.1. Caracteristicile hotărârilor care pot fi supuse revizuirii	404
2.2. Limitele în care poate fi exercitată revizuirea	406
§ 3. Cazurile de revizuire	406
3.1. Noțiuni introductive	406
3.2. Cazul de revizuire privind descoperirea de fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei [art. 453 alin. (1) lit. a)]	407
3.3. Cazul de revizuire privind mărturia mincinoasă [art. 453 alin. (1) lit. b)]	412
3.4. Cazul de revizuire privind înscrisurile false [art. 453 alin. (1) lit. c)]	415
3.5. Cazul de revizuire privind unele fapte ilicite săvârșite de către persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul organelor judiciare [art. 453 alin. (1) lit. d)]	416
3.6. Cazul de revizuire privind inconciliabilitatea hotărârilor penale [art. 453 alin. (1) lit. e)]	418
3.7. Cazul de revizuire privind neconstituționalitatea unei prevederi legale în baza căreia s-a pronunțat hotărârea definitivă [art. 453 alin. (1) lit. f)]	419
§ 4. Declararea revizuirii	420
4.1. Titularii revizuirii	420

4.2. Termenul de introducere a cererii de revizuire.....	421
4.3. Cererea de revizuire.....	423
§ 5. Procedura de judecare a revizuirii	424
5.1. Instanța competentă.....	424
5.2. Admiterea în principiu.....	425
5.3. Suspendarea executării hotărârii supuse revizuirii.....	428
5.4. Rejudecarea după admiterea în principiu	428
§ 6. Procedura revizuirii în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.....	431
<i>Secțiunea a V-a. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate sau față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei.....</i>	436
§ 1. Noțiuni introductive	436
§ 2. Hotărârile supuse redeschiderii procesului penal.....	438
§ 3. Declararea căii extraordinare de atac.....	439
3.1. Titularii redeschiderii procesului penal.....	439
3.2. Termenul de introducere a cererii de redeschidere a procesului penal	440
3.3. Cererea de redeschidere a procesului penal	441
§ 4. Procedura de judecare a redeschiderii procesului penal	441
4.1. Instanța competentă.....	441
4.2. Admiterea în principiu.....	442
4.3. Rejudecarea cauzei.....	444
CAPITOLUL AL VII-LEA	
ASIGURAREA UNEI PRACTICI JUDICIARE UNITARE	445
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind unificarea practicii judiciare</i>	<i>445</i>
<i>Secțiunea a II-a. Recursul în interesul legii.....</i>	<i>448</i>
<i>Secțiunea a III-a. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.....</i>	<i>454</i>
CAPITOLUL AL VIII-LEA	
PROCEDURI SPECIALE	463
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind procedurile speciale</i>	<i>463</i>
§ 1. Considerații preliminare	463
§ 2. Scurt istoric privind procedurile speciale în procesul penal din România. Drept comparat.....	464
§ 3. Procedurile speciale în reglementarea legislației procesuale penale în vigoare.....	467
<i>Secțiunea a II-a. Acordul de recunoaștere a vinovăției.....</i>	<i>467</i>

§ 1. Considerații preliminare	467
§ 2. Titularii procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției	470
§ 3. Acordul de recunoaștere a vinovăției în faza de urmărire penală	471
3.1. Inițierea procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției	471
3.2. Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției	472
3.3. Condițiile încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției în faza de urmărire penală	472
§ 4. Acordul de recunoaștere a vinovăției în faza de judecată	478
4.1. Sesizarea instanței de judecată	478
4.2. Procedura de judecată a acordului de recunoaștere a vinovăției	479
4.2.1. Verificări prealabile	479
4.2.2. Soluționarea propriu-zisă a acordului de recunoaștere a vinovăției	481
4.3. Soluțiile care pot fi dispuse de instanța de judecată	484
4.3.1. Admiterea acordului de recunoaștere a vinovăției	484
4.3.2. Respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției	488
4.3.3. Admiterea parțială a acordului de recunoaștere a vinovăției	489
4.3.4. Aspecte comune	489
4.4. Căi de atac	489
§ 5. Diferențele dintre procedura recunoașterii învinuirii și procedura acordului de recunoaștere a vinovăției	490
<i>Secțiunea a III-a. Contestația privind durata procesului penal</i>	493
§ 1. Considerații preliminare	493
§ 2. Declararea contestației privind durata procesului penal	495
2.1. Titularii contestației	495
2.2. Termenul de introducere a contestației privind durata procesului penal	496
2.3. Conținutul contestației privind durata procesului penal	498
§ 3. Procedura de judecare a contestației privind durata procesului penal	498
3.1. Instanța competentă	498
3.2. Măsuri premergătoare	499
3.3. Soluțiile pronunțate	500
<i>Secțiunea a IV-a. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice</i>	505
§ 1. Considerații preliminare	505
§ 2. Reguli procedurale derogatorii	506
§ 3. Punerea în executare a pedepsei amenzii	510

§ 4. Punerea în executare a pedepselor complementare.....	511
4.1. Noțiuni introductive.....	511
4.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a dizolvării persoanei juridice.....	511
4.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a suspendării activității persoanei juridice.....	512
4.4. Punerea în executare a pedepsei complementare a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice.....	512
4.5. Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii persoanei juridice de a participa la procedurile de achiziții publice.....	513
4.6. Punerea în executare a pedepsei complementare a plasării sub supraveghere judiciară.....	513
4.7. Punerea în executare a pedepsei complementare a afișării sau a difuzării hotărârii de condamnare a persoanei juridice.....	514
<i>Secțiunea a V-a. Procedura în cauzele cu infractori minori</i>	515
§ 1. Considerații preliminare.....	515
§ 2. Urmărirea penală în cazul infractorilor minori.....	517
2.1. Noțiuni introductive.....	517
2.2. Persoanele chemate la ascultarea minorilor.....	517
2.3. Referatul de evaluare.....	518
§ 3. Judecarea infractorilor minori.....	521
3.1. Noțiuni introductive.....	521
3.2. Compunerea instanței de judecată.....	521
3.3. Persoanele chemate la judecarea minorului.....	523
3.4. Desfășurarea judecății.....	523
3.5. Referatul de evaluare.....	525
§ 4. Punerea în executare a măsurilor educative aplicate minorilor.....	526
4.1. Noțiuni introductive.....	526
4.2. Punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate.....	526
4.3. Punerea în executare a măsurilor educative privative de libertate.....	529
<i>Secțiunea a VI-a. Procedura dării în urmărire</i>	533
§ 1. Considerații preliminare.....	533
§ 2. Cazuri. Titularii cererii de dare în urmărire.....	533
§ 3. Ordinul de dare în urmărire.....	534
§ 4. Punerea în executare a ordinului de urmărire.....	535
§ 5. Revocarea urmăririi.....	538
<i>Secțiunea a VII-a. Procedura reabilitării</i>	538
§ 1. Considerații preliminare.....	538

§ 2. Reabilitarea de drept	539
§ 3. Reabilitarea judecătorească	539
3.1. Noțiuni introductive	539
3.2. Cererea de reabilitare judecătorească	540
3.2.1. Titularii cererii de reabilitare	540
3.2.2. Conținutul cererii de reabilitare	540
3.3. Judecarea cererii de reabilitare judecătorească	541
3.3.1. Instanța competentă	541
3.3.2. Măsurile premergătoare	544
3.3.3. Respingerea cererii pentru lipsa condițiilor de formă și fond	544
3.3.4. Soluționarea în fond a cererii de reabilitare judecătorească	546
3.4. Contestația	548
3.5. Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească	548
3.6. Anularea reabilitării judecătorești	548
<i>Secțiunea a VIII-a. Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate ori în alte cazuri</i>	549
§ 1. Considerații preliminare	549
§ 2. Cazurile care dau dreptul la reparație	551
2.1. Noțiuni introductive	551
2.2. Dreptul la repararea pagubei în caz de eroare judiciară	551
2.3. Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale de libertate	554
§ 3. Acțiunea pentru reparare	556
3.1. Titularii acțiunii și termenul de promovare a acțiunii	556
3.2. Instanța competentă să soluționeze acțiunea pentru reparare	557
§ 4. Acțiunea în regres	558
<i>Secțiunea a IX-a. Procedura în caz de dispariție a înscrisurilor judiciare</i>	558
§ 1. Considerații preliminare	558
§ 2. Obiectul procedurii speciale	559
§ 3. Efectuarea procedurii speciale	560
3.1. Constatarea dispariției dosarului sau înscrisului judiciar	560
3.2. Efectuarea procedurii speciale	560
3.2.1. Organele competente	560
3.2.2. Înlocuirea înscrisului dispărut	561
3.2.3. Reconstituirea înscrisurilor judiciare	561

<i>Secțiunea a X-a. Cooperarea judiciară internațională în materie penală</i>	562
§ 1. Considerații preliminare	562
§ 2. Forme de cooperare judiciară internațională în materie penală	564
2.1. Noțiuni introductive.....	564
2.2. Extrădarea și predarea în baza unui mandat european de arestare, forme ale cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	564
2.2.1. Aspecte preliminare	564
2.2.2. Extrădarea	565
2.2.2.1. Cadru legal. Forme ale extrădării	565
2.2.2.2. Procedura extrădării pasive.....	565
2.2.2.3. Procedura extrădării active.....	570
2.2.3. Predarea în baza unui mandat european de arestare	572
2.3. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, a ordonanțelor penale și a actelor judiciare în relația cu statele terțe.....	572
2.3.1. Aspecte preliminare	572
2.3.2. Recunoașterea și executarea hotărârilor penale străine	573
2.3.3. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române.....	576
<i>Secțiunea a XI-a. Procedura de confiscare sau desființare a unui înscris în cazul clasării</i>	578
§ 1. Considerații preliminare	578
§ 2. Reguli de procedură	580

CAPITOLUL AL IX-LEA

EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PENALE.....582

<i>Secțiunea I. Considerații generale privind executarea hotărârilor penale</i>	582
§ 1. Punerea în executare a hotărârilor penale – fază a procesului penal.....	582
§ 2. Autoritatea de lucru judecat a hotărârilor penale	584
§ 3. Momentul la care hotărârile judecătorești penale rămân definitive.....	588
3.1. Noțiuni introductive.....	588
3.2. Rămânerea definitivă a hotărârilor primei instanțe	589
3.3. Rămânerea definitivă a hotărârilor instanței de apel și a hotărârii pronunțate în calea de atac a contestației	589

§ 4. Instanța competentă să pună în executare hotărârile judecătorești penale.....	590
<i>Secțiunea a II-a. Punerea în executare a pedepsei principale</i>	593
§ 1. Punerea în executare a pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață și a pedepsei accesorii	593
1.1. Atribuțiile instanței de executare	593
1.2. Atribuțiile procurorului în punerea în executare a pedepsei închisorii sau detențiunii pe viață.....	594
1.3. Atribuțiile altor organe care cooperează la punerea în executare a pedepsei închisorii sau detențiunii pe viață.....	595
1.4. Acordul instanței de părăsire a țării.....	597
1.5. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	597
1.5.1. Aspecte preliminare	597
1.5.2. Cazurile în care poate fi dispusă amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	598
1.5.2.1. Cadrul legal	598
1.5.2.2. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață în cazul bolii condamnatului	599
1.5.2.3. Amânarea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață în cazul stării de graviditate a femeii condamnate sau atunci când aceasta are un copil mai mic de un an.....	602
1.5.3. Procedura amânării executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață	603
1.5.3.1. Titularii cererii de amânare a executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	603
1.5.3.2. Instanța competentă.....	604
1.5.3.3. Procedura soluționării cererii de amânare a executării pedepsei.....	604
1.5.3.4. Obligațiile care se dispun pe perioada amânării executării pedepsei.....	605
1.5.3.5. Punerea în executare a dispoziției de amânare a executării pedepsei	606
1.5.3.6. Calea de atac a contestației	607
1.6. Întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	607
1.6.1. Aspecte preliminare	607
1.6.2. Cazurile în care poate fi dispusă întreruperea executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	608
1.6.3. Procedura întreruperii executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	610

1.6.3.1. Titularii cererii de întrerupere a executării pedepsei închisorii sau a detențiunii pe viață.....	610
1.6.3.2. Instanța competentă.....	610
1.6.3.3. Procedura soluționării cererii de întrerupere a executării pedepsei	611
1.6.3.4. Calea de atac a contestației.....	611
1.6.3.5. Punerea în executare a dispoziției de întrerupere a executării pedepsei.....	612
§ 2. Punerea în executare a pedepsei amenzii	613
<i>Secțiunea a III-a. Punerea în executare a pedepselor complementare.....</i>	614
§ 1. Punerea în executare a pedepsei interzicerii exercițiului unor drepturi	614
§ 2. Punerea în executare a pedepsei degradării militare.....	617
§ 3. Punerea în executare a pedepsei complementare a publicării hotărârii definitive de condamnare	617
<i>Secțiunea a IV-a. Punerea în executare a măsurilor de siguranță.....</i>	617
§ 1. Punerea în executare a obligării la tratament medical	617
§ 2. Punerea în executare a internării medicale.....	620
§ 3. Punerea în executare a măsurii de siguranță a interzicerii de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori o altă activitate.....	621
§ 4. Punerea în executare a confiscării speciale sau a confiscării extinse	623
<i>Secțiunea a V-a. Punerea în executare a avertismentului și a măsurilor și obligațiilor impuse de instanță în cazul amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere și liberării condiționate.....</i>	625
§ 1. Punerea în executare a avertismentului	625
§ 2. Punerea în executare a măsurilor și obligațiilor impuse de instanță în cazul amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere și liberării condiționate	625
<i>Secțiunea a VI-a. Punerea în executare a amenzii judiciare și a cheltuielilor judiciare avansate de stat</i>	626
§ 1. Punerea în executare a amenzii judiciare	626
§ 2. Punerea în executare a cheltuielilor judiciare avansate de stat	627
<i>Secțiunea a VII-a. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre.....</i>	627
§ 1. Considerații preliminare	627
§ 2. Restituirea lucrurilor și valorificarea celor neridicate	628

§ 3. Înscrisurile declarate false	629
<i>Secțiunea a VIII-a. Condamnarea în cazul anulării renunțării la aplicarea pedepsei sau în cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei</i>	630
§ 1. Considerații preliminare	630
§ 2. Condamnarea în cazul anulării renunțării la aplicarea pedepsei	630
§ 3. Condamnarea în cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei	631
<i>Secțiunea a IX-a. Schimbări în executarea unor hotărâri</i>	632
§ 1. Revocarea sau anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere	632
§ 2. Alte modificări de pedepse	634
§ 3. Înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață	635
§ 4. Înlocuirea pedepsei amenzii	637
4.1. Înlocuirea pedepsei amenzii cu prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității	637
4.2. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii.....	638
§ 5. Liberarea condiționată	639
§ 6. Aplicarea amnistiei sau grațierii	648
<i>Secțiunea a X-a. Dispoziții comune privind procedura la instanța de executare</i>	648
<i>Secțiunea a XI-a. Contestația la executare</i>	650
§ 1. Considerații preliminare	650
§ 2. Cazurile în care se poate face contestație la executare.....	651
2.1. Noțiuni introductive.....	651
2.2. Cazul de contestație la executare prevăzut în art. 598 alin. (1) lit. a).....	652
2.3. Cazul de contestație la executare prevăzut în art. 598 alin. (1) lit. b).....	652
2.4. Cazul de contestație la executare prevăzut în art. 598 alin. (1) lit. c).....	653
2.5. Cazul de contestație la executare prevăzut în art. 598 alin. (1) lit. d).....	654
§ 3. Instanța competentă să rezolve contestația la executare	654
§ 4. Procedura de rezolvare a contestației la executare	656
§ 5. Contestația la executare privitoare la dispozițiile civile ale hotărârii și amenzile judiciare.....	657

3.6.3.3. Încălcarea dispozițiilor privind competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente	723
3.6.3.4. Încălcarea dispozițiilor privind publicitatea ședinței de judecată.....	723
3.6.3.5. Încălcarea dispozițiilor privind participarea procurorului, atunci când aceasta este obligatorie potrivit legii	724
3.6.3.6. Încălcarea dispozițiilor privind prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii	724
3.6.3.7. Încălcarea dispozițiilor privind asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie.....	725
3.6.4. Nulitățile relative	726
3.6.5. Efectele nulităților	728
<i>Secțiunea a III-a. Cheltuielile judiciare și amenda judiciară</i>	<i>729</i>
§ 1. Cheltuieli judiciare.....	729
1.1. Noțiune	729
1.2. Sumele cuvenite martorului, expertului și interpretului.....	730
1.3. Plata cheltuielilor avansate de stat în caz de renunțare la urmărirea penală, condamnare, amânarea aplicării pedepsei sau renunțarea la aplicarea pedepsei.....	731
1.4. Plata cheltuielilor avansate de stat în caz de achitare sau de încetare a procesului penal.....	732
1.4.1. Plata cheltuielilor avansate de stat în caz de achitare	732
1.4.2. Plata cheltuielilor avansate de stat în caz de încetare a procesului penal	732
1.5. Plata cheltuielilor avansate de stat în alte cazuri	733
1.5.1. Suportarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în cazul cererii de continuare a procesului penal.....	733
1.5.2. Suportarea cheltuielilor judiciare avansate de stat în cazul declarării apelului, recursului în casație ori al introducerii unei contestații sau oricărei alte cereri	734
1.6. Suportarea cheltuielilor judiciare făcute de părți și de subiecții procesuali principali	735
§ 2. Amenda judiciară.....	738